

Määräaikaisen pakolaishuollonohjaajan palkkaaminen aikuissosiaalityön pakolaishuoltoon

317/01.02.00/2017

Kaupunginhallitus 02.05.2017 § 158

Perusturvajohtaja Iiro Pöyhönen ja aikuissosiaalityön päällikkö Anurag Lehtonen:

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 2.5.2016 kaupungin ja ELY-keskuksen välisen päivitetyn sopimuksen pakolaisten vastaanottamisesta vuosina 2016 - 2018. Sen mukaan kaupunki on sitoutunut ottamaan vastaan kolmen vuoden aikana yhteensä enintään 60 pakolaista, joiden sijoittuminen kuntaan tapahtuu keskimäärin 20 henkeä/vuosi. Lukuun sisältyvät myös kuntaan itsenäisesti muuttaneet ja perheen yhdistämisen kautta tulevat.

Samalla valtuusto päätti, että sosiaalityössä voidaan lisätä pakolaistyöhön kohdennettuja voimavaroja. Naantalin aikuissosiaalityön vuoden 2017 talousarvion kohtaan "Pakolaishuolto" on varattu palkkamääräraha yhden määräaikaisen työntekijän palkkaukseen. Työntekijän palkkaus ja pätevyysvaatimus vastaavat lähihoitajan tehtävää.

Naantali on vastaanottanut vuosina 2010-2015 yhteensä noin 30 pakolaista. Tällä hetkellä työskennellään n. 35 pakolaisstatuksella olevan henkilön kanssa. Viime vuonna vastaanotettiin 14 pakolaista ja tämän vuoden keväällä on tullut 6 nuorta, joiden sijoittamisen kanssa toimitaan yhteistyössä Ehjä ry:n kanssa. On jo nyt tiedossa, että syksyllä määrä lisääntyy noin 4 - 6 pakolaisella.

Sosiaalityöntekijä työskentelee kaikkien alaikäisten kanssa ja hyödyntää nuorten ohjauksessa Ehjä ry:n palveluja. Asumisohjaajan työskentelee aikuisten kanssa. Kaiken ikäiset pakolaiset tarvitsevat apua kotouttamisessa, käytännön asioissa, viranomaisissa asioinnissa, osallistumisen tukemisessa ym.

Kotiuttamisen alkuvaiheessa Naantali voi käyttää seutuohjaajan palveluja. Seutuohjaaja työskentelee neljän kunnan: Kaarina, Lieto, Raisio ja Naantali alueella. Seutuohjaajan tehtävänä on toimia lähinnä pakolaisten vastaanottovaiheessa kunnan työntekijöiden apuna. Vastaanottovaihe on ajallisesti lyhyt. Seutuohjaaja toimii tällöin kunnan työntekijän työparina ja opastaa kunnan eri viranomaisia etenkin alkuvaiheen palveluiden järjestämisessä.

Kunnassa tapahtuva lähityöskentely sisältää mm. (sekä aikuiset että alaikäiset) siirtoneuvotteluihin osallistumisen, sopimusten tekemisen ja yhteydenotot asumiseen liittyen sekä ohjausta ja neuvontaa.

Kotouttamiseen liittyvät asioita ovat virastoasioinnit (esim. poliisi, maistraatti, Kela, pankit, Te-toimisto), hankinnat kotiin, ohjaus kotiin arjen asioissa: (kodinkoneitten käyttö, ruuanlaitto), sopeuttaminen yhteisöön:

(järjestyssäännöt, kunnan palvelut ja sijainnit, yhteiskunnan säännöt, järjestötoiminnot, harrastustoiminta, julkisten kulkuneuvojen käyttö jne.).

Vuonna 2009 perustetun Naantalın asumispalveluohjaajan toimen tehtävänkuvana on alusta alkaen ollut aikuissosiaalityön asumiseen liittyvän ohjauksen ja tuen antaminen sekä työskentely asunnottomien kanssa. Asumispalveluohjaajalla on vuonna 2016 ollut 123 eri asiakasta. Pääpaino on kotiin vietävässä jalkautuvassa sosiaalityössä. Käytännössä asumispalveluohjaaja työskentelee myös vammaispalvelun ja perhepalvelun sosiaalityön asiakkaiden kanssa. Vuonna 2010 asumispalveluohjaajan työtehtäviin liitettiin pakolaistyö osittaisena. Tuolloin pakolaisasiakkaiden määrän pysyessä kohdullisena, asumispalveluohjaaja pystyi suoriutumaan lisääntyneistä työtehtävistään.

Tällä hetkellä pakolaisstatuksella Naantalissa asuvien asiakkaiden kanssa tehtävä työ vie ajoittain asumispalveluohjaajan työajasta 100 %. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että asumispalveluohjaajan työpanos jää puuttumaan varsinaiselta kohderyhmältään eli heikoimmassa asemassa olevilta Naantalilaisilta.

Sekä pakolais-, että päihdetyössä on erityisesti kiinnitettävä huomiota työsäjäksämisen ja työturvallisuuden näkökulmaan. Ko. työtehtäviä on useimmiten hoidettava työparityönä, joka ei nykyisellä työtehtävien järjestelyillä enää onnistu. Työtehtävät sisältävät myös erityisen paljon monialaista yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa, ja näin työskentely vaatii paljon työaikaa.

Asiakasmäärien kasvun vuoksi on tärkeää että pakolaistyötä tekevän pakolaishuollonohjaajan tehtävään voidaan rekrytoida henkilö jo ennen kesäloomia. Pakolaistyötehtävän hoitaminen vaatii kulttuurisensitiivisyyttä, jalkautuvaa ja saattavaa työtettä sekä intensiivistä tukea usean kuukauden ajan kotouttamisvaiheessa. Hyvin tehty kotouttaminen ennakoi hyvää integroitumista Naantaliin ja suomalaiseen yhteiskuntaan.

Kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon liittyy asian kohdalla KH-merkintä, joten määräaikaisen tehtävän hoitoon on saatava kaupunginhallituksen lupa. Tehtävä on määräaikainen vuoden 2017 loppuun ja sen jatkoon otetaan kantaa vuoden 2018 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Määräaikaisuuden perusteena on se, että lisätyövoiman määrää ja pysyvää tarvetta ei pystytty vielä tällä hetkellä luotettavasti arvioimaan. Arvion tekeminen edellyttää pidemmältä ajalta kokemusta siitä miten Naantalın pakolaisten määrät tosiasiallisesti kehittyvät sopimuksen perusteella.

VS. KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveyslautakunnalle luvan määräaikaisen pakolaishuollonohjaajan palkkaamiseen pakolaistyöhön 31.12.2017 saakka.

KAUPUNGINHALLITUS:

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.